

PARENTESEN

februari 2025 nr 2
årgång 21

www.pargas.spfpension.fi

"Hjärtats saga"

Foto: Barbro Laurén, Fotoklubben

Skiftets pensionärsparlament

Mycket binder Finlands sydkust och skärgård samman. Historiskt sett har vi samma ursprung med flyttande fiskar- och jägarbefolkning. Strandhugg av vikingar och senare rövertåg av ryssar som ofredade våra holmar och skär.

I nutid har vi ett språk som binder oss samman: den svenskspråkiga kustremsan. Vi pensionärer har ett rikt kulturliv på vårt svenska modersmål och känner oss befryndade med ålänningarna på andra sidan Skiftet.

Så kom då tanken på att skapa ”Skiftets parlament”, en kontakt- och diskussionsförbindelse mellan de åboländska och åländska pensionärsföreningarna inom förbundet. Idén härstammar från den österbottniska motsvarigheten sedan några år: kontakten mellan österbottningar och västerbottningarna över Kvarken, ”Kvarkens pensionärsparlament”.

Jan-Peter Kullberg från Åbo med rötter i Nyland och en åländsk verksamhetsperiod bakom sig började ”dra lasset”. Jag kom med i arbetsgruppen. Tanken var att införskaffa pengar för det första parlamentet genom att engagera EU-projektet Leader (I samma båt). Efter ett stort arbete drogs sedan båten i land och vi har nu ett treårigt Leader- stött projekt att jobba vidare med. Konstsamfundet och några andra fonder bistår och det första Parlamentet hålls i Kasnäs 8–9 april detta år. Hela projektet är i detta skede tre-årigt och vem vet, kanske projektet sträcks ut över

Ålands hav ända till Roslagen. Diskussionsområdena under Parlamentet är fyra: boende, hälsa, ekonomi och digitalisering. Dessa områden finns ständigt på pensionärers intresselista: ”hur är det nu riktigt?” Till detta sakinhåll tillkommer måltider, gruppsamtal och umgänge med likasinnade **om just det som intresserar just nu. Delta go’ vänner!**

Vi har lyckats engagera intressanta föreläsare och sakkunniga på sitt eget område. Därtill kommer alla att ha möjligheter att via gruppdiskussioner gräva djupare i just det ämne som intresserar dem. Detta blir vårens allra intressantaste pensionärshändelse i Åboland under detta årtionde. Parlamentet hålls i det natursköna Kasnäs, programmet som du ser här på andra sidan, är digert och intressant. Priset är humant: 100€ för båda dagarna och inkvartering i två personers rum. Du kan även välja eget rum. Du kan delta under en dag eller två, du kan välja måltidernas antal. Deltagarantalet kommer vi att bli tvungna att begränsa: ”kvotera mellan de deltagande föreningarna” eftersom platsernas antal för boende är ca 70. Så anmäl dig snarast så får vi se huruvida du ryms med. Anmälningssblanketten finns på Psp:s hemsida med alla alternativ. Anmälningar bör göras senast 10.3, kvoteringen är klar 19.3 så då får du meddelande om du säkert ryms med.

Välkomna med!
Gunnel

**Pensionärer i samhällsförändring
- det gäller att hänga med
8-9.4.2025 Kasnäs**

8.4.2025

- 10.45 Ankomst till Söderlångvik (separat anmälan)
11.00 Lunch på Restaurang Amos Krog och presentation av Söderlångvik
12.15 Avfärd mot Kasnäs

Skiftets pensionärsparlament startar

- 13.00 **Hälsningstal** Jan-Peter Kullberg, SPF Åboland
Förbundets hälsning Ulla-Maj Wideroos, Svenska pensionärsförbundet
13.15 **Hur mår pensionärerna idag?**
Ilona Salonen, Svenska pensionärsförbundets verksamhetsledare

Bobarhet och boende - möjligheter och utmaningar

- 13.30 **Bobarhet i skärgården**
Pia Prost och Cecilia Lundberg, Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi
Boendeformer i Åboland
- Pensionärsbostadsföreningen i Houtskär, Cecilia Rehn, Annika Brunnsberg
- Bostadsrättsbolaget PARGAS SENIORHEM Ab, Annica Forssell
- Seniorboendet Villa Sägvisen i Dalsbruk, Erika Strandberg

Ta hand om din kropp

- 15.30 **Vad kan jag göra själv för min hälsa?** Mårten Kvist, med. o kir.dr, docent
Kraft i åren, hälsosamma rörelser för resten av livet, Lenita Lundström
17.00 **Vi summerar dagen**
19.00 Middag
Kimitoöns kommun 700 år

9.4.2025

Är vår ekonomi tryggad?

- 9.00 **Pensionssystemet i balans eller obalans? Vad kan vi vänta oss av kommande pensionsreform – och varför görs den?** Calle Pettersson
Seniorer som resurs för företag och samhället, Maria Pick
Varför ska pensionärer arbeta? Gruppdiskussioner

Den digitala utmaningen - hänger vi med?

- 12.30 **Digitaliseringen förändrar allt – eller...** Jerker Björkqvist
Varför är det så svårt att bli digital? Robert Riska
14.00 Ordet fritt och summering
Vi ger stafettpippen till Åland
15.00 Avslutning

Det detaljerade programmet hittas bakom länken

<https://aboland.spfpension.fi/Site/Data/711/Files/Skiftesparlament%202025/Skiftesparlamentet%202025%20program.pdf>

Alla hjärtans dag

Alla hjärtans dag, eller Valentins dag, har en lång och fascinerande historia som sträcker sig tillbaka till antiken. Dagen har sitt ursprung i både kristna och romerska traditioner och har utvecklats till att bli en dag för kärlek och romantik.

Ursprunget

De romerska rötterna kommer från fruktbarhetsritualen som ordnades mellan den 13 och 15 februari.

Den kristna kopplingen kommer från legenden om Sankt Valentin. Genom åren har det funnits flera Valentin att fira, men den som levde under kejsar Claudius II på 200-talet håller man sig till.

Enligt sägnen förbjöd kejsar Claudius unga män att gifta sig, eftersom han trodde att ogifta soldater var bättre krigare. Valentin trotsade detta förbud och vigde unga par i hemlighet. När detta upptäcktes arresterades han och avrättades den 14 februari. Under sin tid i fängelset sägs Valentin ha skrivit ett kärleksbrev till fängvaktarens dotter, som han hade blivit förälskad i. Brevet ska ha varit undertecknat med "Din Valentin," vilket är ursprunget till dagens uttryck.

Modernare traditioner

Det tog lång tid för den här dagen att etablera sig i Finland. Den är ju långt driven av handeln. I början av 1980-talet spånade man efter nya fester och konstaterade att februari var rätt tom.

Ute i världen hade handelsmännen slagit försäljningsrekord inför Valentindagen, vilket ju jämnade marken för handelsmännen även i Finland. De mest varierande varor och erbjudanden dök upp i butiker och på restauranger.

Även Posten tog tillfället i akt. Vi uppmanades att fira alla hjärtans dag genom att skicka vändagskort. Som mest skickade vi finländare mer än 5 miljoner kort.

I den finska almanackan nämndes "ystävän päivä" första gången 1987, och året därpå fanns namnet vändagen med i den svenskspråkiga almanackan. Dagen utmärktes i kalendrarna med ett litet hjärta.

Först 1996 kom dagen officiellt in i almanackan och fick nu på svenska namnet Alla hjärtans dag. Dagen är här för att stanna! Alla hjärtans dag har fått utså en hel del kritik. Seden att i skolorna skriva vändagskort till klasskamraterna ansågs uppmuntra till mobbing. Dagens kommersiella natur kritiserades.

Den 14 februari 1997 kommenterade Morr firandet i Hufvudstadsbladets dagboksvers. Idag har kritiken lagt sig och nu är det

ALLA KUNDERS DAG?

I går var det ju Alla hjärtans dag, med kort och blommor då sitt hjärtas slag för någon när och kär och riktig vän gav uttryck några kvinnor, färre män. Men hjärtligare än vi alla andra har företagen hälsat till varandra.

Om så är borde vi oss frågan ställa: Skall hjärtat styras av kommersiella försök att göra till sig för en kund? Då mister andemeningen sin grund.

För mej förblir dock dagen alltid fin, jag minns en morbror vid namn Valentin.

Morr

”Rosrusning inför alla hjärtans dag”. Fyra gånger mera blommor säljs än en vanlig dag. Och vad är roligare än att bli ihågkommen med en ros.

Text Pia Rantanen

Hur har poesin utvecklats genom åren? Har den blivit mer folklig?

Vi träffades för en poetisk eftermiddag i medlet av januari. Vi var en handfull personer som var nyfikna på hur Paola Fraboni skulle tackla poesins utveckling från rim till estradpoesi. Den underliggande avsikten var nog att avdramatisera poesin och det lyckades vi med!

Men vad har hänt med poesin, säg från Johan Ludvig Runeberg till Rosanna Fellman? Poesins utveckling från traditionella rimmade verser till modern estradpoesi speglar förändringar i samhället, kulturen och konstnärliga uttryck genom historien.

Traditionell poesi och rimmad vers, 1800-talet och tidigare

Poesin var länge ett konstnärligt uttryck, starkt präglad av formella regler, som rim och rytm. Genrer som sonetter, oden och episk poesi var populära. Rimmad poesi var både lättare att memorera och recitera, vilket var viktigt i samhällen där muntlig tradition dominerade. Poeter som William Shakespeare, Johan Ludvig Runeberg och Esaias Tegnér skrev i bundna former med tydliga rytmiska mönster. Innehållet kretsade ofta kring natur, fosterland, religion eller hjältemod. Poesin hade hög status i både folklig och aristokratisk kultur.

Romantiken medgav friare former

Under romantiken blev poesin personligare och mera känslös. Reglerna luckrade upp. Bland andra utforskade Goethe teman som individualism, känslor och naturens mystik. Rim och rytm är fortfarande framträdande.

Modernismen och den fria versen

Med modernismens genombrott började poeter på 1900-talet experimentera med fria versformer utan rim eller regelbunden rytm. Poeter som T.S. Eliot och Edith Södergran bröt med traditionella konventioner. Fri vers gav plats för subjektivitet och nya uttryck. Formen anpassades till innehållet snarare än tvärtom. Tematiken blev mer existentiell, samhällskritisk och självbetraktande.

Den stora förändringen

Poesin fick fria former i och med beatgenerationen. Den blev en föregångare till estradpoesi genom sin muntliga karaktär och sitt samhällsengagemang. Estradpoesi växte fram som en muntlig konstform där poesin framförs på scen snarare än läses i tryckt form. Estradpoesi har gjort poesin mer tillgänglig för gemene man. Fokus ligger på muntlighet, äkthet och publikens engagemang. Vi behöver inte bekymra oss över den svårtolkade traditionella poesin. Där varje ord skall vägas på guldväg och analyseras. Vi kan bara luta oss tillbaka och lyssna. Kanske på Rosanna Fellman som med träffsäkerhet – snarlik prosan – berättar om sig själv och sitt liv.

Text och foto: Pia Rantanen

Vad har DNA-tester i släktforskning att göra?

DNA-tester tycks spela en allt större roll inom släktforskning. DNA-testning kan ge nya insikter och bevis som kompletterar eller bekräftar traditionella metoder för att spåra släktingar och familjeband. Det är lätt att beställa DNA-tester på nätet och som resultat får man ett otal okända släktingar som man inte ens visste att fanns.

Men hur fungerar det här i praktiken? Hur kan man via sitt eget DNA ”räkna ut” vem som kan vara släkt med dig?

De här frågeställningarna gjorde att jag kontaktade Gustav Sundström för att få klarhet i frågan. Och det skulle visa sig vara just så komplicerat som jag i mitt stilla sinne anar.

Gustav har tiotals år av erfarenhet av klassisk släktforskning, han har föreläst och hållit kurser i ämnet och han navigerar och läser gammal text hur lätt som helst bland kyrkböckerna.

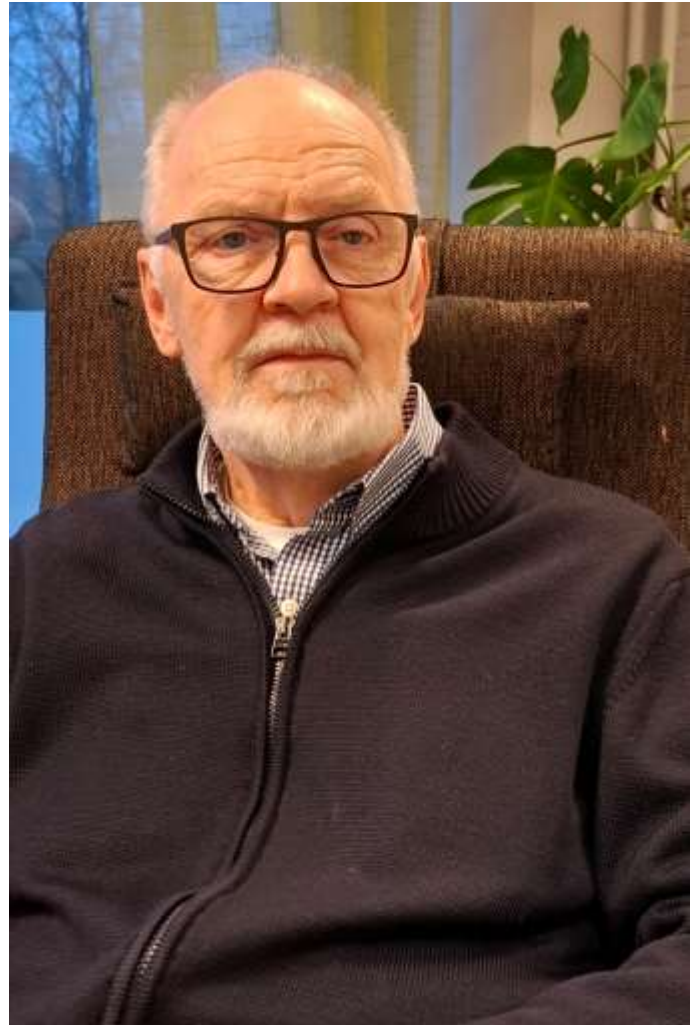
En stor nytta har han haft av att kunna läsa gammal snirklig text. Men vi försökte under samtalet fokusera på DNA och dess roll i modern släktforskning.

Jag hoppar över initialsteget i släktforskning, det som omfattar kunskap från det nedskrivna. Har man tur, kanske kyrkböckerna o dyl kan ge information så långt tillbaka i tiden som slutet av 1600-talet. I norden höll prästerna rätt bra ordning på sina medlemmar, men i vissa fall kan kyrkböckerna ha blivit förstörda, i brand eller annars bara försvunnit i krig.

Under oårstider har människorna flyttat och emigrerat, med följderna att länken till släkten hemma i Finland kanske gått förlorad. Det är bland annat här som DNA-test kommer in i bilden.

Kanske har TV-programmen, där någon kändis släkt utreds, alternativt ett arv som ligger och väntar på tagaren, spelat en roll i det ökade intresset för DNA-testning.

Nedan har jag samlat några tankegångar runt varför en del låter testa sig och vad det innebär i verkligheten.

Peter Sjölund beskriver i sin bok ”Släktforska med DNA” hur DNA har vänt släktforskningen bak-och-fram. I stället för att släktforska i arkiven väntar de här släktforskarna på att en släkting ska dyka upp! Det kan ju ta tid men, ju fler som låter DNA-testa sig desto större är sannolikheten att det plingar till i e-posten. Inte har den klassiska släktforskningen försvunnit, den tar vid då DNA-testen visar på släktskap. Nu gäller det att hitta HUR!

Upptäcka släktingar

De så kallade ”kusin DNA-test” är vad som hänvisas till och som används i första hand. De är också relativt billiga, under 50-lappen, vilket ökar deras popularitet.

Det mest populära är att hitta släktingar som du inte visste om. Testet kan endast identifiera genetiska matchningar med andra personer som också har testat sitt DNA. Dessa personer kan vara nära släktingar som kusiner, far- eller morföräldrar eller mer avlägsna släktingar som du kanske inte har känt till genom traditionell släktforskning.

Följ med i migration och familjens rörelse

DNA-test kan även användas för att spåra släktingars rörelse över tid. Det kan ge en bild av vilka geografiska områden dina förfäder har bott i och hur de kan ha migrerat mellan olika regioner eller länder. Testerna jämför ditt DNA med referensdatabaser som innehåller information om befolkningar från olika delar av världen. Detta kan ge en bild av var dina förfäder kan ha levt för hundratals eller tusentals år sedan, och kan hjälpa dig att förstå din kulturella och etniska bakgrund.

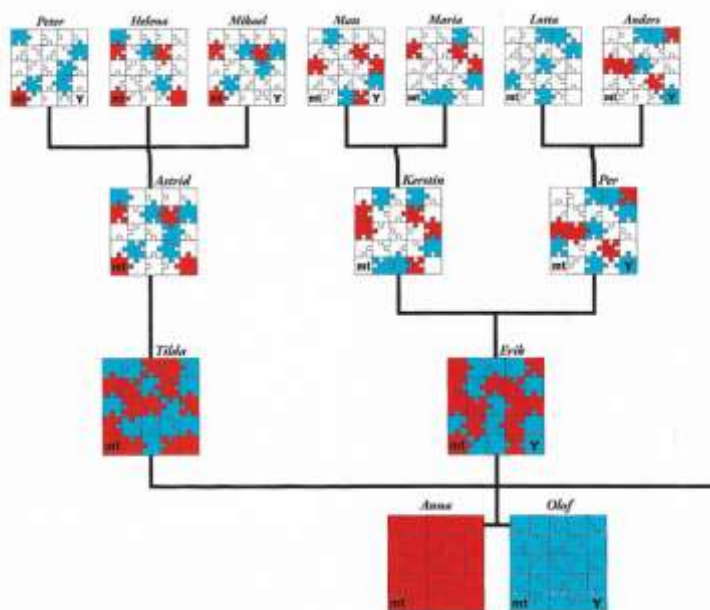
Bekräfta eller förkasta släktskap

Traditionell släktforskning bygger på kyrkliga och andra historiska källor, men ibland kan det vara svårt att bekräfta vissa släktskapsband.

Ofta kan äldre släkträd även innehålla felaktigheter, antingen på grund av felaktig information i gamla kyrkoböcker eller på grund av missförstånd i muntlig tradition. DNA-test kan fungera som en tredje part som hjälper till att bekräfta eller förkasta släktskap samt rätta till felaktigheter. Till exempel, om det finns en osäkerhet kring om två personer är släkt eller inte, kan deras DNA ge den avgörande bekräftelsen.

Vad är DNA?

Både DNA och den tillhörande tekniken är komplicerad men som tur är så behöver vi inte ha djupgående insikt för att DNA forska. Några detaljer lönar sig ändå att komma ihåg. Vår DNA-kod innehåller drygt 3 miljarder ”bokstäver” som Sjölund kallar det. Bokstäverna bildar pusselbitar som ärvs ner helt slumpmässigt som illustreras på bilden nedan.

Att bara testa sitt DNA ger alltså information om släktskap. Inte hur man är släkt.

Specifika DNA-tester

För att inte göra det alltför enkelt så nedärvs visst DNA enbart från mamman (mt-beteckning) alternativt från pappan (y-beteckning).

För de som vill forska på djupet i specifika linjer av sin släkt, t.ex. fädernelinjen eller mödralinjen, finns det tester som analyserar Y-DNA (som går i arv från far till son) och mtDNA (mitokondriellt DNA, som går i arv från mor till barn).

Dessa tester kan ge information om djupare rötter och hjälpa till att spåra dessa linjer tillbaka flera generationer.

Sammanfattningsvis kan DNA-tester vara ett kraftfullt verktyg för släktforskare, som både kan ge nya insikter om förfäder och släktingar samt bidra till att bekräfta eller utmana traditionella släktträd.

Hur fungerar DNA -testning i praktiken?

Olika tjänster och DNA bibliotek finns till ditt förfogande. Via s.k. ”kusin DNA” test får du information om att du kan ha nya släktskap, men du vet inte hur ni är släkt.

Till det behövs mer omfattande DNA -testning och specifika tester som beskriver släktskap på antingen pappans sida eller mammans. I tabellen nedan finns de mest använda tjänsterna inom genealogisk släktforskning. Jag hittade en teknisk jämförelse i PC för alla, där man plockat fram för- och nackdelar ur ett användarperspektiv, dvs hur enkla sidorna är att navigera på och vad som faktisk kommer ut av testerna.

	PLUS	MINUS
MyHeritage	I stort sett helt på svenska. Lättnavigerad hemsida. Smidiga hjälpmedel för att söka släktingar och bygga släktträd.	Vi hamnar emellanåt på engelska sidor, som ibland är konstigt översatta. De flesta sökverktyg ligger bakom betalväggar med årsavgift. Många ”felaktiga” förslag i släktträdsbyggandet.
Ancestry	Möjligt att ha månadsabonnemang. Väldigt tydlig information kring hur de beräknar släktskap. Smidiga och bra hjälpmedel för att söka släktingar och bygga släktträd.	De flesta sökverktyg och andra hjälpmedel ligger bakom betalväggar. Vissa sidor är helt på engelska. Oväntat få nordiska träffar.
Family Tree DNA	Tråkigt, men lättarbetat och tydligt släktträd. Extra bra för svenska matchningar. Inga dolda avgifter.	Inte lika många hjälpmedel som andra tjänster. Grå, tråkig och oväntat seg hemsida. Småbökig registrering.

När du gör ett DNA-test via tjänsterna får du ofta en rapport som visar din genetiska härkomst från olika geografiska regioner i en s.k. etnicitetsfördelning.

Etniciteten visar din procentuella härkomst från varierande länder. Du kan t.ex. vara 45% finsk, 25% svensk, 20% rysk, 10 % belgare.

Det är alltså en uppskattning av varifrån dina förfäder sannolikt härstammar. och det kan ge en bild av vilken kulturell och etnisk bakgrund du har.

Vissa DNA-tjänster visualiserar även hur dina förfäder kan ha rört sig över olika geografiska regioner under århundraden.

Exempel kan vara en karta som visar att för cirka 5 000 år sedan bodde dina förfäder i området som är dagens Turkiet. För 3 000 år sedan migrerade släkten till Centraleuropa varefter de för 500 år sedan flyttade till Skandinavien.

Sådana verktyg hjälper till att visualisera de migratoriska mönstren och kan koppla ditt genetiska ursprung till historiska händelser och tidsperioder.

DNA-matchningar – Att hitta släktskapsband

De flesta test tjänster ger dig en lista över personer som matchar ditt DNA, och de är ofta indelade i olika grupper baserat på hur nära släktskapet är. Du kan få en matchning som visar på en 1,5 % DNA likhet och som indikerar på ett avlägset släktskap.

Dessa DNA-tester är av den enklare formen och kallas som sagt ”kusin DNA”. Resultatet visar på matchning, släktskap, men inte hur ni är släkt!

Släktskapet definieras med enheten centimorgan, cM. Centimorgan är en enhet för genetisk koppling mellan två individer.

En stark matchning har kring 200 cM, är matchningen under 100 cM kan det vara svårt att fastställa en koppling. Detta gör att du kan börja kontakta personer som du inte visste att du var släkt med och jämföra era släkträd för att se om ni kan hitta gemensamma förfäder.

Y-DNA- och mtDNA-resultat går på djupet

Om du genomför ett Y-DNA-test för män eller ett mtDNA-test för både män och kvinnor får du specifik information om dina fädernelinjer eller mödernelinjer.

Där det DNA som mäts i de vanliga testen har delats upp från vardera föräldern för varje

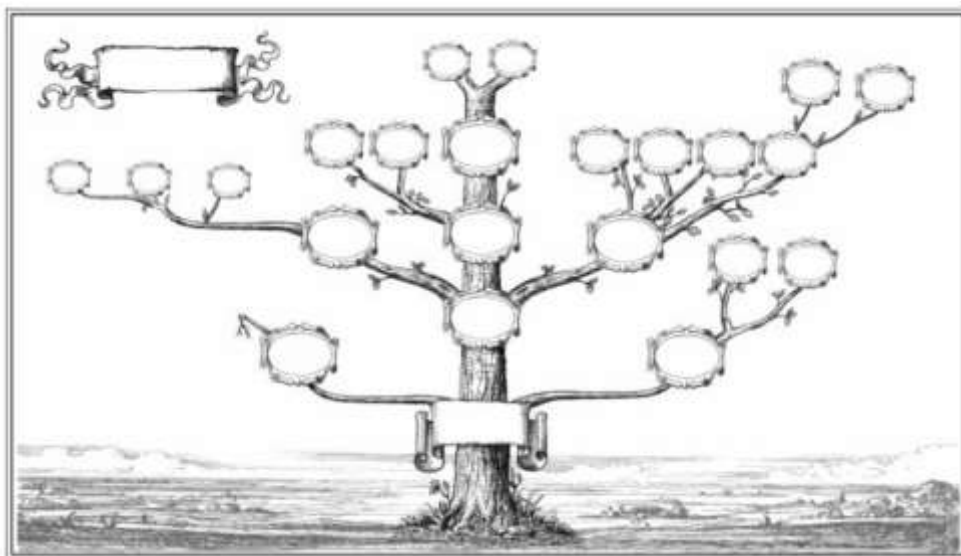
generationssteg bakåt, ärvs Y- och mtDNA i sin helhet. På så sätt går det att se andra testade personer som delar släktskap i raka led med mödrar respektive fäder.

Sammanfattningsvis

När du fått dina DNA-resultat kan du använda dem för att gå vidare med släktforskning. Du kan

- Jämföra din etnicitet med historiska kartor och befolkningens migration.
- Följa upp med släktingar som matchar för att skapa ett mer detaljerat släkträd.
- Undersöka familjehistoriska dokument och källor för att bekräfta de DNA-resultat du fått.
- Om DNA-testet visar att du och en annan person delar en gemensam förfader (t.ex. en farfar eller en fjärrsläkting), kan det hjälpa till att koppla ihop olika delar av släkträdet.

För att göra dessa exempel ännu tydligare kan man föreställa sig ett släkträd där du ser kopplingen mellan generationer via färgade linjer eller grafiska kartor som visualiserar hur släktingarna spridits över tid och geografiska områden.

*Text: Pia Rantanen med hjälp av Gustav Sundström
Grafer från ”Släktforska med DNA” av Peter Sjölund*

Svenska pensionärsförbundets frågesport

Den regionala frågesportsuttagningen gick av stapeln den 12 februari i Furulund, Dragsfjärd. Totalt deltog 19 lag från Åboland varav tre representerade Pargas pensionärer. Pargas Lag 3 kammade hem en fjärde placering. Parentesen redaktionen gratulerar! Nedan ser du hela frågebatteriet och svaren i rutan upp-och ner.

Lag 3: Rainer Ålgars, Johanna Bondas, Magnus Mether

1. Vad heter Klaus Härös aktuella film om Abraham Stiller?
2. Vilken seriefigurs hund heter Milou?
3. Vad kallas ett ord, tal eller mening som är likadant även om det läses baklänges? (ex, naturrutan, 202, innostunut sonni)
4. Hur många år var det den 8 januari i år sedan Elvis Presley föddes?
5. Mellan Joutsa och Heinola ligger kommunen Hartola. Sedan medeltiden har Hartola ett svenskt namn. Vilket?
6. Vad heter den engelska fotbollsklubben Liverpool FC:s hemmaarena?
7. Vad heter vattnets gud i den finländska mytologin?
8. Personen föddes i provinsen Transkei 1918 och fick Nobels fredspris 1993. Vem var det?
9. Vad heter de två pandor som i fjol returnerades från Etseri (Ähtärin Zoo) till Kina?
10. Vilka bokstäver används oftast för FN:s organ för flyktinghjälp?
11. Vad heter det stora civilflygfältet i Washington DC?
12. I vilken stad ligger idrottsplatsen Bislet?
13. Vad hette ryssen, som gjorde den första (kända) rymdflygningen?
14. Vad heter Svenska Lutherska Evangelieföreningens (SLEFs) tidskrift?
15. Vem skrev år 1843 romanen "Fru Catharina Boije och hennes döttrar"?
16. Humorgruppen KAJ deltar i år i svenska melodifestivalen. Vad heter låten, eller vad handlar den om?
17. Vilken titel eller benämning har en arbetsledare i ett tryckeri?
18. Armand Duplantis innehar världsrekordet i stavhopp. På vilken höjd?
19. Vad heter bönen Fader vår på latin?
20. Var talar man kymriska?
21. Vilket land har flest samer?
22. Vad heter journalisterna bakom radioprogrammet Fritt fram? (både för- och efternamn)
23. Vem var den första kvinnliga presidentvalskandidaten i Finland?
24. Var finns Lugnets hav/Mare tranquillitatis?
25. Vad har man för yrke/utbildning om man är medlem i Odontologiska samfundet?
26. Vad heter Israels parlament?
27. På latin heter virusinfektionen rubella. Vad heter den på svenska?
28. Asagudens Odens två korpar bar de fornnordiska namnen Hugin och Munin? Vad betyder hugin och munin på modern svenska? (Ett rätt svar ger poäng).
29. Med vilken industrisläkt förknippas Mänttä?

Lag 2: Per-Olof Nordin, Marianne Saanila, Tom Ramström

30. Hur många år fyller Svenska Litteratursällskapet i Finland i år?
31. Hur många fålar vattnade Staffan Stalledräng i visan?
32. Vad kallas dockor som man manövrerar med snören?
33. Vilken spansk stad är känd för San Fermin-festivalen, där tjurrusningen är den främsta attraktionen?
34. Vad hette den politiska parti som Georg C. Ehrnrooth bildade och ledde (1974–1992)?

Redigerat av Pia Rantanen

35. Vem lär ha sagt: - Även du min Brutus?
36. Astrid Riska grundade och ledde en av landets främsta kammarkörer. Kören lades ned 2022. Vad hette den?
37. Till vilket land gick president Urho Kekkonens sista utlandsresa?
38. Hur många synliga ytor har en klassisk Rubiks kub?
39. Hur många medlemsföreningar har Svenska Pensionärsförbundet (enligt hemsidan 1.2.2025)?

Lag 1: Gabriel Sjöström, Margareta Blomkvist, Stig Kavander

- 1) Ei koskaan yksin eller Aldrig ensam 2) Tintins 3) Palindrom (Ännu ett exempel: Mus rev inits öra, sa röst i universum) 4) 90 år 5) Gustav Adolfs 6) Anfield 7) Ahti 8) Nelson Mandela (efternamn räcker) 9) Lumi och Pyy (båda namnen krävs) 10) UNHCR eller United Nations High Commission for Refugees 11) Oululainen 12) Ronald Reagan National Airport (Namnet Reagan bör finnas) 13) Oslo 14) Juri Gagarin (släktnamnet räcker) 15) Sändebudet 16) Fredrika Runeberg 17) Bara bada bastu (Ordet bastu ger poäng) 18) Faktor 19) 6,26 m (exakt!) 20) Pater Noster 21) Wales 22) Norge 23) Stefan Lundberg och Staffan Bruun (alla namn krävs) 24) Helvi Sipilä (1982) (släktnamnet räcker) 25) På månen! 26) Tandläkare 27) Knasset 28) Röda hund 29) Håg och mån (som personifierade Odens sinne) 30) Serlachius 31) 140 år 32) Fem 33) Marionetter 34) Pampiona 35) Konstitutionella folkpartiet eller Konstitutionella högerpartiet 36) Julius Caesar (Caesar räcker) 37) Jubilate 38) Island 39) 54 sidor 40) 71 föreningar

Cykelutflykt till Sattmark i februari 1957

Det var en mild vinterdag i februari -57.
Vi bodde i Åbo och det låg mycket lite snö på marken.

Skida gick inte, så vad roligt kunde vi hitta på? Någon av oss kom på att vi kunde ju cykla till Pargas!

Morföräldrarna bodde i Pargas och hade en korg med läsk i källaren, det lockade oss barn. Så iväg bar det, utan att meddela någon vuxen bara cyklade vi iväg, storasyster 10 år, jag 8 år och lillebror på baksätet 5 år.

Väl framme i Pargas, beslöt vi oss för att cykla till sommarstället i Sattmark. Där hade vi alltid tillbringat 3 månader på sommaren.

Före bron i Sattmark gick en stig genom skogen som ledde till scoutstugan. Vi stannade där och bara gapade, för i skogen fanns massvis med snö. De hade vi inte räknat med.

Vi visste riktningen och så bara plumsade vi genom drivorna och kom fram till stugan.

Då hade vi tänkt, att vi kunde värma upp oss där, genomfrusna som vi var.

Vi visste var nyckeln fanns och in kom vi.

Häpnaden var stor när vi kom in och upptäckte att stugan var iskall. Vi hade varit där bara på sommaren och då var det ju varmt och skönt.

Något ätbart hade vi ju trott oss hitta i skåpen, men det fanns bara knäckebröd som blivit vattnigt i kylan. Det ville ingen äta. Så plumsade vi genom snödrivorna tillbaka till Skärgårdsvägen och så bar det av att cykla till Tennby.

Genomfrusna och våta och hungriga var vi. Något ätbart fick vi och kanske läsk också. I kvällningen cyklade vi hemåt, så att vi turades om att ha lillebror turvis på baksätet, så då fick den andra ett lättare cykelpass.

Men kylan hade slagit till ordentligt på kvällen och det var bitande kallt. Med vanliga stickade vantar kom kylan rakt igenom.

Mina fingrar började domna och snart hade jag ingen känsla i dem mera och vägen tillbaka hem var över 10 kilometer.

Sista sträckan var en ren pina och jag måste styra cykeln med armbågarna, då händerna var genomfrusna.

Väl hemma satt mor mina händer i ljummet vatten. Men jag stod där och skrek och grät. Smärtan var oerhörd, jag hade aldrig upplevt något motsvarande. Värken satt i länge.

Vi barn tyckte att vi varit tuffa, då vi cyklat en så lång sträcka, men som vuxen ser man det i annat perspektiv.

Ett sådant äventyr kunde ha slutat illa och värken i fingrarna har jag aldrig glömt.

Text Ulla-Maj Lübchow

Bild AI

Resor och aktiviteter våren 2025

Pargas svenska pensionärer rf.

Kulturaktiviteter annonseras på föreningens hemsida och på facebook. Anmäl dig till gruppen så får du förhandsinformation på mejlen!

25.2, kl 13-15.00 Seniorföreläsning, Stadshuset "Bryggan" 5€ betalas på plats
Yttrandefriheten – världens mest missförstådda frihet. Susanna Landor

26.2 start kl 9.00 Hemlig resa Ref 260220258
Bussen startar på morgonen från Bustis. Vi gör tre nedslag och får guidning i två grupper. Vi äter lunch och dricker eftermiddagskaffe. Mellan nedslagen berättar Magnus Sundman om historiska skeenden. Priset är 75 €/person. Du hinner med ännu! Sista betalningsdag 21.2.

25.3, kl 14.00 Seniorbio, Kino Piispanristi 11 € betalas på plats
Följ med på hemsidan, PK och FB vilken film som är aktuell!

20.3 kl 14-17.00 Seniordans på Frendi 15 € betalas på plats
Janne Engbloms trio bjuder upp till dans. Kaffe och bulle ingår! Ingen förhandsanmälan.

26.3, kl 13-15.00 Seniorföreläsning, Stadshuset "Bryggan" 5€ betalas vid entrén
Korrespondent i Europas huvudstad – så förändrade kriget också EU. Mette Nordström

Åbolands pensionärer rf

Gå in på <https://aboland.spfpension.fi/resor/> och bekanta er närmare med de aktuella resorna. Anmälningar till Leena Sjöblom, leena.m.sjoblom@gmail.com, tel. 040 572 2469 om inte annat meddelas.

11-17.6.2025 Svenska slott och öar – en resa till Öland och Gotland
Sista anmälningsdagen och betalningsdagen är 24.4.2025.

24-26.7.2025 Operafestivalen i Nyslott, Turandot
Sista anmälnings-, annullerings- och betalningsdagen för operabiljetten är 26.2.2025. Sista anmälnings-, annullerings- och betalningsdagen för resan är 20.5.2025.

19-23.9.2025 Höga kusten II
Anmälningar till Dragsfjärds resekoordinator Anna-Lisa Rosenqvist, tel. 040 547 862 eller rosenqvist.annalisa(at)gmail.com,

FÖLJ MED STADENS VECKOAKTIVITETER BAKOM LÄNKEN

<https://tapahtumat.visitparainen.fi/sv-FI>

ANMÄLNINGAR till Pargasitens egna resor:

Du kan anmäla dig på vår hemsida (<https://pargas.spfpension.fi/resor/>), via e-post, textmeddelande till nedanstående eller personligen på månadsträffen till Per-Olof Nordin, tel. 040 750 9089, e-post perolofnordin@gmail.com eller Pia Rantanen, tel. 0400 948 013, e-post b.rantanen@gmail.com. Anmälan är bindande. Ingen återbetalning av resan/aktiviteten, om du avbokar efter sista betalningsdag. Resorna betalas in på föreningens resekonto FI21 6601 0010 0803 07.

Använd resans/aktivitetens referensnummer för igenkänning.

Strax efter sista anmälnings får du ett mejl med detaljerad information om resan.

Styrelsens sammansättning och funktionärer 2025		
Ordförande	Gunnel Jansson jansson.gunnel@parnet.fi	040 595 72 03
Skattmästare, vice ordförande	Annica Forssell forssell.annica@gmail.com	050 553 02 95
Sekreterare	Pia Rantanen b.rantanen@gmail.com	040 094 80 13
Vice sekreterare	Carl-Gustav Nygårdas carlgustav.nygardas@gmail.com	040 507 14 61
Vice skattmästare	Kurt Lundström kb.lundstrom@gmail.com	050 041 31 62
Övriga ledamöter	Maj-Len Bergman majlen.bergman@gmail.com	040 703 66 92
	Carita Karlsson tiitikarlsson@gmail.com	045 641 52 66
	Per-Olof Nordin perolofnordin@gmail.com	040 750 90 89
	Yvonne Vestberg Heino yvestbergheino@hotmail.com	044 917 92 91
Funktionärer		
Medlemssekreterare	Maj-Len Bergman	040 703 66 92
Mediekontakt	Yvonne Vestberg Heino	044 91 79 291
Teknikansvarig	Carl-Gustav Nygårdas	040 507 14 61
Klippboken	Per-Olof Nordin	040 750 90 89
Parentesens redaktion	Pia Rantanen, b.rantanen@gmail.com Vivan Norring-Nyström, ia@norrskata.com	0400 94 80 13 050 083 74 38
Parentesens ombrytning Webbansvarig/Webbredaktör	Carl-Gustav Nygårdas carlgustav.nygardas@gmail.com	040 507 14 61
Resegruppen	Pia Rantanen, b.rantanen@gmail.com Per-Olof Nordin, perolofnordin@gmail.com	040 094 80 13 040 750 90 89
SPF:s redaktionsråd	Pia Rantanen	0400 94 80 13
SPF:s intressebevakning	Annica Forssell	050 553 02 95
SPF:s valutskott	Vivan Norring-Nyström ia@norrskata.com	050 083 74 38
SPF Åbolands styrelse	Gunnel Jansson, vice ordförande	040 595 72 03
Nya medlemmar kan anmäla sig direkt till medlemssekreteraren Maj-Len Bergman , majlen.bergman@gmail.com eller via webben.		
Medlemmar i äldrerådet: Widar Nyberg (ordf) widde.nyberg@netti.fi, Inger Karlsson inger.karlsson@parnet.fi		

HOBBYGRUPPER			
Boccia/Boule	Annica Forssell	050 553 02 95	forssell.annica@gmail.com
Bowling	Seppo Rajamäki	040 046 91 92	seppo.rajamaki1@gmail.com
Bridge	Per Österman	040 021 14 52	per.osterman@parnet.fi
Da Capo Encore	Risto Nurmela	040 0973 534	risto.nurmela@abo.fi
Kultur	Pia Rantanen	040 094 80 13	b.rantanen@gmail.com
Fotoklubb	Beni von Weissenberg	040 545 14 35	benivw@parnet.fi
Fågelskådning	Marcus Duncker	040 552 11 00	duncker.marcus@gmail.com
Golf	Johan Nyberg	040 195 48 48	johan.nyberg@parnet.fi
Hembygdskunskap	Gunnel Jansson	040 595 72 03	jansson.gunnel@parnet.fi
IT-grupperna	Kurt Lundström	050 041 31 62	kb.lundstrom@gmail.com
Litterära salongen	Stina Engblom Colliander	040 071 53 88	stina202@parnet.fi
Språksamt	Marianne Saanila	040 722 6226	marianne.saanila@gmail.com
Stavgång	Rainer Wahtera	040 091 22 69	rainer.wahtera@gmail.com
Släktforskarna	Gustav Sundström	050 505 15 22	sundstroms@parnet.fi
Trädgårdsgrupp	Asta Lindholm	040 575 31 20	lindastae@gmail.com
Vattengympa	Solveig Nurmela	040 723 95 96	solveig.nurmela@abo.fi
Släktforskargruppen träffas i allmänhet udda veckor i Seniorpunkten tisdagar kl. 14			
Fotoklubben träffas varannan tisdag i Seniorpunkten kl. 17. Se närmare på hemsidan.			
Kultur träffas vid evenemang.			
Följ med hemsidans, www.pargas.sppension.fi , händelsekalender eller föreningens Facebooksida, ”Pargas svenska pensionärer”. Många grupper informerar där om aktuella händelser.			

Programgrupperna och gruppledarna för månadsträffarna

1.	Beni von Weissenberg	040 545 14 35	benivw@parnet.fi
2.	Mårten Malmlund	040 071 03 12	marten.malmlund@gmail.com
3.	Gunnel Jansson	040 595 72 03	jansson.gunnel@parnet.fi
4.	Ulla Nordlund	040 524 8214	nordlund.ulla@gmail.com
	Bertel Nordlund	040 052 64 52	bertel.nordlund@gmail.com
5.	Soili Svahnström	044 500 30 97	soilis@parnet.fi
6.	Stina Engblom Colliander	040 071 53 88	stina202@parnet.fi
7.	Christina Ahlsund	040 759 90 52	cahlsund@parnet.fi
	Clara Kronqvist-Sundström	040 867 19 48	kronqvistclara@gmail.com
8.	Annica Forssell	050 553 02 95	forssell.annica@gmail.com
	Solveig Nurmela	040 723 95 96	solveig.nurmela@abo.fi
9.	Carita Karlsson	045 641 52 66	tiitikarlsson@gmail.com
	Margareta Westman	040 588 05 98	magga.westman@gmail.com
10.	Kaj Johansson	040 516 22 70	kaj.johansson164@gmail.com

Hedersmedlemmar i föreningen

Stina Engblom Colliander, Karl-Gustav Laurén, Kurt-Erik Långbacka och Mikael Reuter

Diktens månad inspirerade till följande bilder

Gunnel Jansson: "Följ mig in i diktens skog"

Guy Svahnström: Fallande Droppar

Barbro Laurén: Diktarbänken, Runebergs gran med platta.